

Je v sedanji družbi denar pomembnejši kot človek?

Mednarodni praznik dela O kompleksnosti sodobnega trga dela smo se pogovorili s študentko Sophio Bark in Lorisom Carbonijem, ki je diplomiral na goriškem Damsu

Svetlana Brecelj
Emil Favento

TRST Vprašanje zaposlovanja mladih je danes vse aktualnejše. Svet dela se hitro spreminja, pričakovanja delodajalcev rastejo, hkrati pa se spreminjajo tudi vrednote mladih.

O tem, kako sami doživljajo spremembe, sta spregovorila Sophia Bark iz Barkovelj, študentka antropologije v Bologni, in Loris Carboni iz Doline, ki je diplomiral iz umetnosti, glasbe in gledališča na Damsu v Gorici. Zaposlen je v podjetju gledaliških storitev Servizi Teatrali. Njuna pogleda, oba sta letnik 2003, razkrivata kompleksnost sodobnega trga dela.

»Inflacija diplomirancev«

Na vprašanje, ali je danes težko dobiti službo, odgovarjata različno, a se v bistvu dopolnjujeta. Sophia poudarja predvsem težavo zaradi nestabilnosti: »Težko je dobiti stalno službo, ki omogoča kaj več kot minimalno mesečno plačo.« Ob tem opozarja na zanimiv družbeni pojav: »Danes imajo vsi univerzitetno izobrazbo, kar lahko razumemo kot Mertonov perverzni učinek. To je družbeni pojav, pri katerem politična dejanja privedejo do nepričakovanih in nezaželenih posledic.« Po njenem mnenju inflacija diplomirancev pomeni, da izobrazba sama po sebi ni več dovolj. Delodajalci pričakujejo tudi delovne izkušnje, kar ustvarja začarani krog; brez službe ni izkušenj, brez izkušenj pa ni službe.

Loris gleda na situacijo nekoliko bolj optimistično: »Danes se težko zaposlimo za stalno, saj je lažje dobiti začasno pogodbo kot pogodbo za nedoločen čas.« Njegova izjava kaže na vse bolj razširjen pojav fleksibilnosti, ki je pogosto predstavljena kot prednost, v resnici pa izraža negotovost in nestabilnost.

Trg dela se je v zadnjih desetletjih zelo spremenil. Sophia izpostavlja: »Enkrat ni bilo treba imeti visoke izobrazbe, medtem ko je danes skoraj obvezna.« Poleg tega opozarja na vpliv globalizacije: »Družbena ureditev se je bistveno spremenila zaradi migracij in globalizacije. Samo najrevnejši prebivalci, pogosto migranti, opravljajo manj zaželena dela.« Njena analiza kaže na širše družbene procese, ki presega zgolj vprašanje zaposlovanja.

Loris pa izpostavlja tehnološki vidik sprememb: »Trg dela se je v zadnjih desetih letih zelo spremenil, saj so se z razvojem interneta in družbenih omrežij pojavili novi poklici.« Kot primer navede poklicne upravljavce družbenih omrežij oziroma »social media managerje«, ki so postali simbol nove digitalne ekonomije. Ta razvoj odpira več

Univerza Delodajalci od mladih z diplomo pričakujejo tudi delovne izkušnje FOTODAMJ@N

Loris Carboni Dolinčan, diplomant Damsa OSEBNI ARHIV

Sophia Bark Študentka iz Barkovelj OSEBNI ARHIV

možnosti za zaposlitev, a hkrati zahteva nove kompetence.

Za pošteno plačo in urnik

Velik vpliv na iskanje zaposlitve ima poleg družbenih omrežij tudi umetna inteligenca. Sophia opozarja na njene negativne posledice: »Umetna inteligenca počasi nadomešča človeško ustvarjalnost, tudi na različnih področjih storitev. To opazimo pri grafičnem oblikovanju.« Po njenem mnenju je to razlog, da je danes manj razpoložljivih delovnih mest. Tehnologija torej spreminja svet dela, predvsem na kreativnih področjih.

Loris pa izpostavlja drugo plat tehnologije: »Družbena omrežja lahko posamezniku pomagajo, da izstopa in se predstavi.« Glede umetne inteligence se strinja s Sophio, češ da bi ta v naslednjih letih lahko odvzela delo ljudem, saj predstavlja hitrejšo in cenejšo delovno silo. Po njegovem mnenju izobrazba ostaja temelj za iskanje službe, vendar ni več edini pogoj za uspeh.

Zanimiv trend je pojav podjetništva med mladimi. Sophia me-

ni, da je to posledica kapitalizma. Loris pa opredeljuje podjetništvo kot posledico individualizacije: »Podjetnik je nekdo, ki prehitva druge in ima veliko denarja.« Tradicionalna dela pa so pogosto smatrana kot manj vredna in se jih zato mladi izogibajo.

Sophia poudarja, da naša družba podpira neenakopravnost. Loris dodaja, da si ljudje zaslužijo pošteno plačano delo s primernim delovnim urnikom. Gre za temeljno človekovo dostojanstvo v delovnem okolju. »Res pa je, da mladi obožujejo razkošje in prezirajo avtoriteto.« zaključuje Sophia in pri tem citira Sokrata. Obenem pa pravi, da je danes denar pomembnejši kot človek. Loris pa pri tem poudarja osebno odgovornost posameznika za uspeh.

Mladi torej živimo v svetu, ki ponuja več priložnosti kot nekoč, a tudi več negotovosti. Naše izkušnje razkrivajo napetost med željo po stabilnosti in realnostjo fleksibilnega trga dela. Prav v tem prostoru pa nastajajo nove poti, ki jih mladi šele začnemo raziskovati.

»**»**
Izobrazba je temelj za iskanje službe, ni pa več edini pogoj za uspeh

Loris Carboni
Diplomant

Instagram

@direkt_pd #bodidirekten

Meme Damir Terčon

Komentarji Marco D'Errico

direkt_pd

KO ME VPRAŠAJO, KOLIKO ČASA SEM ŠTUDIRAL PRED IZPITOM!

❤️ 💬 📌

abebe.bikila: Enkrat morate vsi poskusiti pisati s stopalom na izpitu ...

realdonaldtrump: * izreče monado *

bralci@primorski: Baštaaaa! Zakaj vtikate Trumpa v komentarje vsak teden?!

komentopisci@direkt: Že prav ... Dejstvo je, da se preko Trumpovih »monad« komentarji pišejo sami! 😊

pogipogačar: Čakam vas v naslednjem @Direktu, kjer bo moj intervju!

urednik@primorski: @Direktovci!? Čemu širite lažne novice?

komentopisci@direkt: Hoteli smo narediti prvomajsko šalo!

majenca__breg: Živel prvi maj!

Bodimo zmeraj direktni!

Sodelavke in sodelavci mladinske strani @Direkt: Svetlana Brecelj, Julija Cante, Martina Cavotta, Nika Maria Costantin, Marco D'Errico, Malina Dolhar, Lapo Farolfi, Emil Favento, Mila Gergolet, Tadeja Gergolet, Sara Hlabian, Elisabetta Lovero, Martin Kits Nieuwenkamp, Francesco Petaccia, Veronica Piredda in Damir Terčon. Pridruži se nam! Z nami stopi v stik prek Instagrama. Beri nas vsak petek.

Maji v ponos in za dobro letino

BOLJUNEC Mlaj oziroma maj je simbol življenja, rasti in pomladi. Tisti, ki ga postavijo, tako izražajo svoj ponos, enotnost in željo po obilni letini. Na Slovenskem so ga postavljali že staroverci. V prejšnjem stoletju se je razširilo postavljanje mlajev in prižiganje kresov na predvečer delavskega praznika. Prav tako je v breških vaseh, v katerih (z izjemo Doline) v noči na prvi maj zakraljujejo maji z bogatimi in okrašenimi krošnjami. V Boljuncu je postavitve domena fantovske, k praznovanju spada okrasitev vaškega trga »G'rice«, petje himne Barč'ca ter pesmi *In poglej*, sprejetje v fantovsko 16-letnikov, ki vplačajo likof, in še marsikaj ... **Martina Cavotta**